

Van : Burgemeester Molkenboer
Datum : 2 maart 2020
Portefeuillehouder(s) : Burgemeester (OOV) en wethouder (Volksgezondheid)
Portefeuille(s) : Openbare orde en veiligheid
Contactpersoon : T. Vermeulen
Tel.nr. : 8292
E-mailadres : vermeulen.t@woerden.nl

Onderwerp:

Aanpak van bestrijding coronavirus

Kennisnemen van:

De wijze waarop het stelsel van infectieziektenbestrijding in Nederland is ingericht en de beantwoording van een aantal raadvragen

---

Inleiding:

Op donderdag 27 februari 2020 is bekend geworden dat zich in Nederland een eerste besmetting met het coronavirus heeft voorgedaan. In de dagen hierna werd bekend dat er meerdere mensen besmet zijn geraakt. Dit heeft geleid tot vragen vanuit de gemeenteraad. Deze RIB dient om de gemeenteraad te informeren over:

- De classificatie van infectieziekten;
- Het netwerk rondom de bestrijding van infectieziekten;
- De beantwoording van een aantal raadvragen dat is binnengekomen

---

Kernboodschap:

1. Classificaties

In Nederland zijn meerdere partijen betrokken bij het stelsel van infectieziektebestrijding, van landelijk tot lokaal niveau. Van groot belang is te realiseren dat een groot verschil zit tussen typen infectieziekten: in de Wet Publieke Gezondheid wordt onderscheid gemaakt in vier classificaties. Deze indeling is gebaseerd op de mate waarin dwingende maatregelen opgelegd kunnen worden om de bevolking te beschermen.

Categorie	Bevoegd gezag	Lokaal bevoegd gezag	Leidinggevende uitvoering
A	Minister VWS	Voorzitter veiligheidsregio	Directeur Publieke Gezondheid
B1	Burgemeester	Burgemeester	Directeur Publieke Gezondheid
B2	Burgemeester	Burgemeester	Directeur Publieke Gezondheid
C	Burgemeester	Burgemeester	Directeur Publieke Gezondheid

De A-categorie betreft een zestal ziekten die dusdanig ernstig worden geacht, dat direct landelijke coördinatie wordt opgetuigd:

- Pokken
- Polio
- SARS
- MERS
- Viraal hemorrhagische koorts (bv. Ebola of Marburg)
- 2019-nCoV

Aanvullend kan de minister bepalen dat een nieuwe infectieziekte aan de A-categorie wordt toegevoegd. Voor de categorieën B1, B2 en C geldt dat deze altijd aangevuld kunnen worden. De meest actuele lijsten zijn hier terug te vinden: <https://www.rivm.nl/meldingsplicht-infectieziekten/welke-infectieziekten-zijn-meldingsplichtig>.

Sinds 28 januari 2020 is het coronavirus toegevoegd aan de A-categorie.

2. Netwerk bij een A-ziekte

Wanneer een uitbraak van een A-ziekte in Nederland wordt geconstateerd treedt een stelsel in werking waarin verschillende actoren een rol hebben. Deze actoren en de onderlinge verhoudingen worden hieronder beschreven.

Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

De minister van VWS geeft leiding aan de bestrijding van een (dreigende) epidemie van een infectieziekte uit de A-categorie. Hij is bevoegd besluiten te nemen en aanwijzingen te geven aan het lokaal bevoegd gezag. Deze kunnen onder andere betrekking hebben op o.a. maatregelen voor (lucht)havens, gebouwen en personen. Daarnaast voert de minister een Bestuurlijk Afstemmingsoverleg (BAO) met onder meer de betrokken voorzitters veiligheidsregio.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)

De minister maakt voor de uitvoering gebruik van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), dat de daadwerkelijke bestrijding op landelijk niveau coördineert. Hier is kennis en kunde van infectieziektebestrijding georganiseerd in het Centrum Infectieziektebestrijding (CIb). Het CIb staat in nauw contact met lokale GGD'en.

Voorzitter van de veiligheidsregio

Omdat bij een A-ziekte aannemelijk is dat meerdere gemeenten getroffen worden wordt de lokale aansturing van de infectiebestrijding belegd bij de voorzitter van de veiligheidsregio. In het geval van de Veiligheidsregio Utrecht betreft dit dhr. Van Zanen, burgemeester van Utrecht. Wanneer deze verhinderd is betreft dit dhr. Bolsius van Amersfoort. Vanuit art. 31, lid 1 Wet Publieke Gezondheid wordt aan de voorzitter van de veiligheidsregio een aantal bevoegdheden toegekend, waaronder:

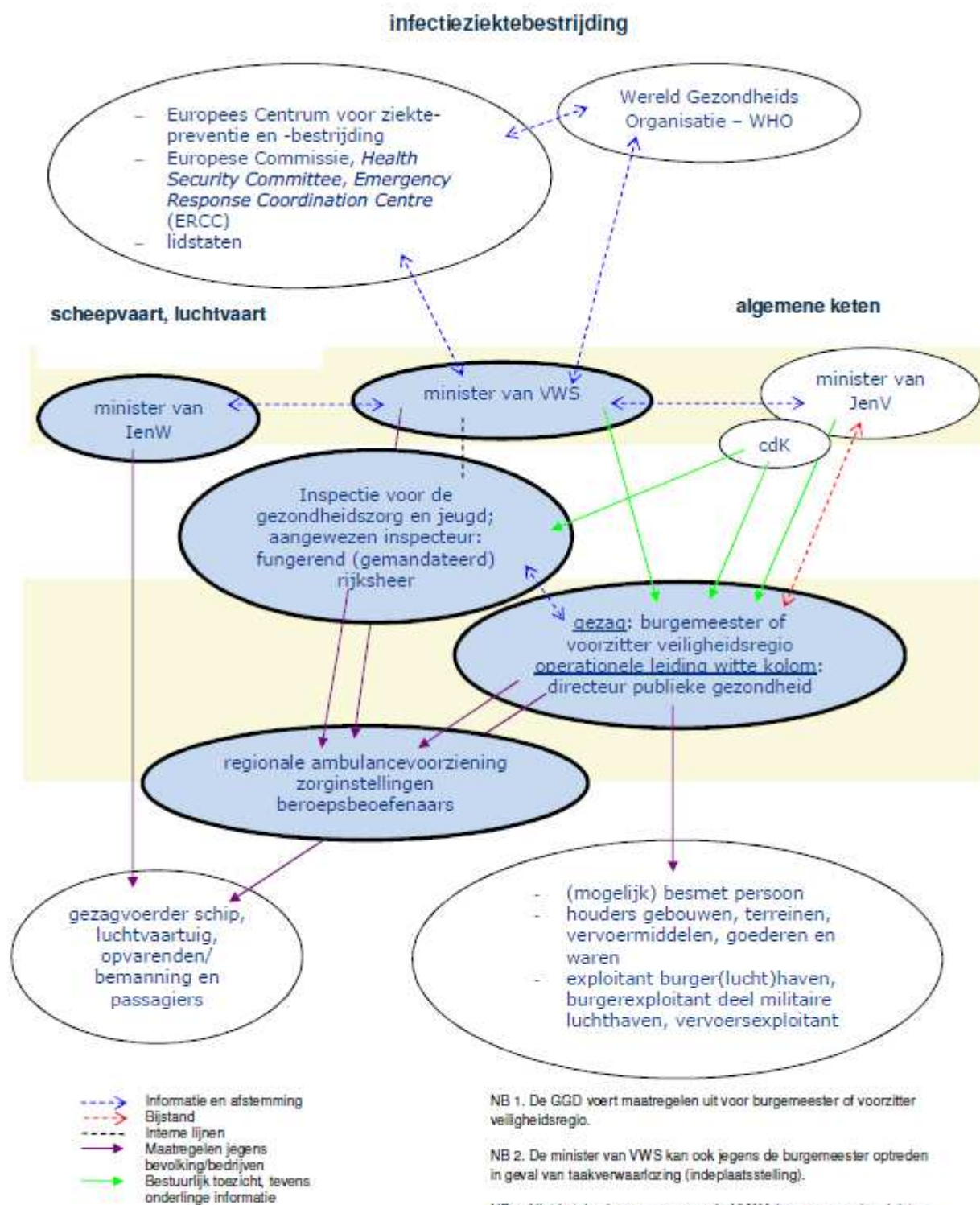
- Gedwongen onderzoek;
- Gedwongen (thuis)isolatie;
- Gedwongen quarantaine;
- Verbod op beroepsuitoefening.

Hierbij is het van belang te beseffen dat in dit geval de burgemeester van Woerden **geen** lokaal bevoegd gezag is omdat het coronavirus een A-ziekte betreft. Wanneer zich dus een besmetting in de gemeente Woerden voordoet, zal de voorzitter van de veiligheidsregio dus het besluit nemen welke maatregel van toepassing is.

Directeur Publieke Gezondheid (DPG)

Op regionaal niveau is de GGD Regio Utrecht (GGDrU) verantwoordelijk voor de volksgezondheid en in dit geval met name het onderdeel infectieziektebestrijding. De GGDrU voert alle werkzaamheden uit die voortkomen uit de infectieziektebestrijding, van onderzoek tot bronopsporing, van preventie tot isolatie en quarantaine. De GGDrU staat onder leiding van de Directeur Publieke Gezondheid (DPG). In het geval van een infectieziekte uit de A-categorie heeft de DPG een belangrijke adviserende rol richting de voorzitter van de veiligheidsregio en informeert deze alle burgemeesters. De DPG geeft leiding aan alle daadwerkelijke werkzaamheden die worden uitgevoerd door de GGDrU. Ook staat de GGDrU in nauw contact met het CIb van het RIVM: zodra een besmetting wordt geconstateerd wordt dit direct aan het RIVM gemeld zodat vervolgmaatregelen kunnen worden ondernomen. In de praktijk komt dit er op neer dat de desbetreffende besmette persoon tijdelijk in quarantaine wordt gezet en dat een contactonderzoek zal worden uitgevoerd.

In onderstaand schema is vastgelegd hoe de bevoegdheden zich tot elkaar verhouden. Belangrijk om te blijven beseffen is dat de DPG lokaal verantwoordelijk is voor de infectieziektebestrijding en dat de voorzitter van de veiligheidsregio lokaal bevoegd is om eerdergenoemde maatregelen te nemen die voor de bestrijding noodzakelijk zijn. Voor een beeld van welke exacte acties worden ondernomen bij een besmetting verwijzen wij naar de website van het RIVM: <https://www.rivm.nl/coronavirus/covid-19/vragen-antwoorden>.

3. Vorbereiding gemeente Woerden

Er zijn raadvragen binnengekomen over de wijze waarop de gemeente Woerden omgaat met mogelijke scenario's.

Kan de gemeente een minimale dienstverlening garanderen wanneer:

A. Een collegelid besmet is en via het collegebaad de overige collegeleden en de ambtelijke top besmet?

In zijn algemeenheid valt te zeggen dat de leiding over de gemeente op bestuurlijk niveau als volgt is geregeld: wanneer de burgemeester verhinderd is zijn ambt uit te oefenen, regelt art. 77 Gemeentewet dat zijn ambt wordt waargenomen door een door het college aan te wijzen wethouder. Voor de gemeente Woerden geldt dat de volgorde van waarneming geregeld is. Wanneer het volledige college verhinderd is wordt het ambt waargenomen door het langstzittende lid van de gemeenteraad. Wanneer meer leden van de raad even lang zitting hebben, vindt waarneming plaats door het oudste lid in jaren. Op deze manier wordt de aansturing van de ambtelijke organisatie gewaarborgd en is de verwachting dat het dienstverleningsniveau weinig zal dalen. Overigens zal in geval van een besmetting met het coronavirus een collegelid tijdelijk in quarantaine worden gezet, waarbij de verwachting is dat bij blijvende goede gezondheid een collegelid met de huidige technische middelen alsnog leiding kan geven.

B. Er vanwege besmettingen of risico daar op hele afdelingen gesloten moeten worden?

Elk team binnen de gemeente is gevraagd een eigen continuïteitsplan op te stellen, waarin wordt aangegeven op welke wijze processen worden ingericht bij verminderde capaciteit en waarin prioriteiten in de dienstverlening worden gesteld. De verwachting is niet dat werkzaamheden van gehele teams stil komen te liggen wanneer zich een besmetting bij een medewerker voor zou doen. Dit is echter afhankelijk van het contactonderzoek dat dan plaats zou vinden.

C. Vanwege een "lock down" van Woerden externe medewerkers het gemeentehuis niet meer kunnen bereiken?

Wanneer de rijksoverheid een lock down afkondigt betekent dit dat de gemeentegrenzen worden gesloten, waardoor het voor medewerkers van de gemeente niet mogelijk is om Woerden binnen te komen. Hierdoor kunnen zij dan fysiek gezien niet in het gemeentekantoor werken. De ambtelijke organisatie werkt sinds enkele jaren locatie- en tijdsafhankelijk. Alle medewerkers zijn voorzien van een device en mobiele telefoon, zodat zij niet afhankelijk zijn van toegang tot het gemeentehuis om hun werk uit te kunnen voeren. Mogelijk kan het sluiten van de gemeentegrenzen gevolgen hebben voor het dienstverleningsniveau, omdat minder medewerkers dan normaal fysiek naar het gemeentekantoor kunnen komen voor bv. het uitreiken van documenten of verwerken van inschrijvingen. Medewerkers die in Woerden wonen kunnen naar verwachting wel naar het gemeentekantoor komen. De verwachting is dat een minimale dienstverlening mogelijk blijft. De Rijksoverheid geeft overigens aan dat een lock down een zeer vergaande maatregel is, die alleen in uiterste gevallen wordt ingezet.

Financiën:

Deze raadsinformatiebrief kent geen financiële aspecten.

Vervolg:

De burgemeester en wethouder met de portefeuille Volksgezondheid werken in dit dossier nauw samen. Beiden worden, elk vanuit de eigen taken en verantwoordelijkheden, regelmatig geïnformeerd door de DPG. Wanneer zich ontwikkelingen voordoen die de gemeente Woerden raken zal de burgemeester, in samenspraak met de wethouder, de gemeenteraad hierover nader informeren.

Bijlagen:

-

Burgemeester

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'V.J.H. Molkenboer', written over a horizontal line.

V.J.H. Molkenboer